



ข่าวสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์
เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210
โทรศัพท์ 0-2141-7777 โทรสาร 0-2143-9525



www.constitutionalcourt.or.th

Facebook : www.facebook.com/constitutionalcourt.thai
E-mail : pr_constitutionalcourt@hotmail.or.th

ข่าวที่ ๓๒/๒๕๕๕

วันพุธที่ ๑๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

ศาลรัฐธรรมนูญมีการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีที่สำคัญ ในวันพุธที่ ๑๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ มีดังนี้

๑. เรื่อง ศาลอาญาส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายสมยศ พุกษาเกษมสุข และนายเอกชัย หรือเอกหงส์กังวาน) รวม ๒ คำร้อง เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ ว่าประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่งและวรรคสอง หรือไม่

ผลการพิจารณา ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่า ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ เป็นบทบัญญัติที่เสริมให้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๘ มีผลในทางปฏิบัติอย่างแท้จริง จึงไม่มีมูลกรณีที่จะอ้างว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘ ได้ คงมีประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยเพียงว่า ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๒๙ และมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่งและวรรคสอง หรือไม่

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่า หลักการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ สอดคล้องกับการให้ความคุ้มครองพระมหากษัตริย์ที่เป็นสถาบันและประมุขของประเทศไทย การกำหนดบทลงโทษผู้กระทำความผิดจึงเป็นไปเพื่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนตามหลักนิติธรรมที่เป็นศีลธรรมหรือจริยธรรมของกฎหมาย ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ จึงมิได้ขัดหรือแย้งต่อหลักนิติธรรมตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง

นอกจากนี้ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ บัญญัติอยู่ในประมวลกฎหมายอาญา ภาคความผิด ลักษณะที่ ๑ ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร หมวด ๑ ความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เป็นมาตรการของรัฐที่มีขึ้นเพื่อคุ้มครองสถาบันพระมหากษัตริย์ จากการหมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงความอาฆาตมาดร้าย ซึ่งการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ ย่อมก่อให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ เพราะพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันที่รัฐธรรมนูญบัญญัติรับรองและคุ้มครองไว้ และเป็นส่วนหนึ่งของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของประเทศไทย ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ จึงเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรที่มีความหมายเช่นเดียวกับการเป็นกฎหมายที่มีขึ้นเพื่อการรักษาความมั่นคงของรัฐ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๕ วรรคสอง ที่เป็นเงื่อนไขแห่งการจำกัดเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๕

วรรคหนึ่ง อีกทั้ง อัตราโทษตามที่ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ กำหนดไว้ ก็เป็นการกำหนดเท่าที่จำเป็นเพื่อให้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๘ ที่รับรองสถานะของพระมหากษัตริย์มีผลใช้ได้อย่างสมบูรณ์ในทางปฏิบัติ และเป็นการจำแนกการกระทำความผิดที่เหมาะสมและได้สัดส่วนกับสถานะของบุคคลที่ประมวลกฎหมายอาญาได้กำหนดไว้ อีกทั้งเป็นบทบัญญัติที่ใช้เป็นการทั่วไป ไม่ได้มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง และไม่ได้กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง แต่ประการใด เพราะบุคคลทุกคนยังมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นภายในขอบเขตที่ไม่เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ นี้ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่งและวรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญโดยมติเอกฉันท์วินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๒๙ และมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่งและวรรคสอง

๒. เรื่อง รศ.ดร.อดิสร อิศรางกูร ณ อยุธยา กับคณะ ยื่นหนังสือขอให้ศาลรัฐธรรมนูญใช้อำนาจตามกฎหมาย เพื่อยับยั้งหรือยุติโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาลอันเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ

คำร้องนี้ ผู้ร้องเรียนกับคณะ ซึ่งประกอบด้วยคณาจารย์ บุคลากร และนักศึกษารวมทั้งสิ้น ๑๔๖ รายชื่อ เห็นว่าโครงการการรับจำนำข้าวของรัฐบาลจากเกษตรกร หรือผู้ที่มีสิทธิ์ ซึ่งรัฐบาลได้ดำเนินการมาแล้วและจะเริ่มรอบใหม่ ได้ใช้เงินไปแล้วจำนวนหลายแสนล้านบาทและมีต้นทุนอีกมากมาย โดยปกติหลักของการจำนำ คือ การให้ราคาจำนำที่ต่ำกว่าราคาตลาดในระดับที่เหมาะสม เพื่อเปิดโอกาสให้เกษตรกรมาถ่อถอนเพื่อนำไปขายในตลาดเมื่อข้าวราคาสูงขึ้น แต่โครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาลจงใจตั้งราคาจำนำให้สูงกว่าราคาตลาดอย่างชัดเจน โดยมีได้มีเจตจำนงให้เกษตรกรถ่อถอนคืนแต่อย่างใด การกระทำของรัฐบาลจึงมิใช่การรับจำนำแต่กลายเป็นพ่อค้าข้าวรายใหญ่ที่สุดรายเดียวของประเทศ อันเป็นการผูกขาดตัดตอน ทำลายระบบการค้าของไทย และส่งผลต่อระบบการผลิตข้าวที่บิดเบือนกลไกการตลาดซึ่งประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับไม่คุ้มกับทรัพยากรส่วนรวมของชาติที่เสียไป การกระทำของรัฐบาลในโครงการดังกล่าวจึงเป็นการกระทำที่ขัดต่อแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๔ (๑)

ผู้ร้องเรียนกับคณะ จึงขอยื่นหนังสือต่อศาลรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ขอให้ใช้อำนาจตามกฎหมาย เพื่อยับยั้งหรือยุติโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาล

ผลการพิจารณา ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญจะรับคำร้องใดไว้พิจารณาวินิจฉัยจะต้องมีบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและกฎหมายให้อำนาจไว้ แต่ตามคำร้องนี้เป็นการขอให้ศาลรัฐธรรมนูญยับยั้งหรือยุติโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาล ซึ่งเป็นกรณีที่ไม่อยู่ในอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ ประกอบกับผู้ร้องยังมีใช่เป็นบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันสืบเนื่องมาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และมีใช่เป็นการขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ คำร้องนี้จึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

๓. เรื่อง คุณหญิงจารุวรรณ เมณฑกา (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๔

ข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินได้ยื่นฟ้องคุณหญิงจารุวรรณ เมณฑกา ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินต่อศาลปกครอง กรณีมีคำสั่งให้ยกเลิกคำสั่งแต่งตั้งรองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินให้รักษาราชการแทนผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ร้องจึงได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยอ้างว่ายื่นคำร้องในฐานะผู้ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๙ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๔

ผลการพิจารณา ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่า การที่ผู้ร้องมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๓ จึงเป็นการพ้นจากตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ (๒) เมื่อผู้ร้องพ้นจากตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินโดยผลของกฎหมายแล้ว ผู้ร้องจึงไม่สามารถใช้อำนาจหน้าที่แทนประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๑ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า “ในระหว่างที่ยังไม่มีคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ใช้อำนาจหน้าที่แทนประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน” ในการยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญในฐานะคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ กรณีไม่เข้าเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ที่ผู้ร้องจะเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๔

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย
